

Bollenstreek

Intergemeentelijke Sociale Dienst

hillegom lisse noordwijk
noordwijkerhout teylingen

Begroting 2017
Meerjarenraming 2018-2020

Inhoudsopgave

1	ISD in vogelvlucht	4
2	Inleiding.....	5
3	Begroting per programma.....	6
3.1	Inleiding.....	6
3.2	Programma's	6
3.2.1	Participatie	6
3.2.2	Zorg.....	9
3.3	Paragrafen	16
3.3.1	Lokale heffingen	16
3.3.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	16
3.3.3	Onderhoud kapitaalgoederen	19
3.3.4	Financiering	19
3.3.5	Bedrijfsvoering	20
3.3.6	Verbonden partijen	21
3.3.7	Grondbeleid	21
4	Programmabegroting	21
4.1	Programmabegroting	21
4.2	Toelichting	21
4.2.1	Inleiding.....	21
4.2.2	Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting	21
4.3	Verdeling van de kosten	22
4.4	Baten en lasten.....	23
4.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	24
5	Meerjarenbegroting 2017-2019	26
	Bijlage 1 Bezuinigingen	27
	Bijlage 2 Kosten per salarisschaal.....	27
	Bijlage 3 Verdeling van de kosten naar gemeente.....	28

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018-2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen.

In 2015 zijn de drie decentralisaties tot stand gekomen. De realisaties van 2015 zijn bekend en dat geeft houvast voor de ramingen van 2017. Het blijft moeilijk om toekomstige gebeurtenissen te voorspellen en deze begroting geeft dan ook de verwachting weer voor 2017 met de kennis van vandaag.

Landelijke ontwikkelingen en beleidskeuzes die onze gemeenten maken bij de uitvoering, bepalen de hoogte van de uitgaven. Dat geldt ook voor de vergrijzing, ontwikkeling van het prijsniveau, bevolkingsgroei en de mate waarin burgers een beroep op de overheid doen.

De invoering van de nieuwe taken hebben we achter de rug. De rijksbudgetten zijn bij de decentralisaties verlaagd. In 2017 verwachten we efficiënter met de uitvoering van de 'nieuwe taken' om te gaan. De nieuwe en herindicaties hebben we dan verwerkt. We verwachten dat het aantal klanten Participatie zal stijgen door de taakstelling van de gemeenten op gebied van vergunninghouders en dat de uitstroom uit de uitkering naar betaald werk zal blijven toenemen.

We gaan ervan uit dat in 2017 de afhandeling van de PGB's door de SVB op orde zal zijn. Dat geldt ook voor het digitale verkeer tussen de zorgleveranciers, het CAK en de gemeenten/ISD.

In deze begroting hebben we rekening gehouden met de komst van het SPW. Dat betekent dat een aantal medewerkers van de ISD overgaan naar het SPW. De kosten die voorheen gedekt werden uit het re-integratiebudget, komen nu voor rekening van de gemeenten.

Als nieuw beleid of de verwachtingen aanleiding geven voor wijziging van de begroting en/of de meerjarenraming, zullen we daarmee komen.

Ook voor de taken die we al langer uitvoeren geldt dat we een inschatting moeten maken van ontwikkelingen op de markt, in het beleid en in de vraag naar zorg. We hebben daar meer en langer ervaring mee, waardoor het minder moeilijk is om dat te begroten, maar ook daar kunnen ontwikkelingen in de toekomst zorgen voor aangepaste verwachtingen.

Bij de uitvoering van de Participatiewet en de Wmo zijn continue veranderingen in beleid en uitvoering. De rode draad daarbij is de zorg voor onze klanten. Ruim 11.000 personen in de Bollenstreek maken gebruik van de diensten van de ISD. Dat zijn veelal de zwakkeren in de maatschappij, die recht hebben op de juiste zorg. De ISD wil zorgen voor zelfstandige burgers.

Lisse, april 2016
Dagelijks Bestuur ISD Bollenstreek

1 ISD in vogelvlucht

Tabel 1 ISD in vogelvlucht

x € 1.000	realisatie 2015	begroting 2016	begroting 2017
Uitkeringen			
Participatie	15.670	15.819	15.678
Zorg	18.023	23.506	18.818
Totaal uitkeringen	33.693	39.325	34.496
Personeelskosten	5.807	6.585	6.369
Huisvestingskosten	428	493	480
Uitbestedingen	210	307	309
Overige exploitatiekosten	692	857	864
Totaal exploitatiekosten	7.136	8.244	8.023
Doorbelaste exploitatiekosten Participatie	334-	300-	-
Totaal exploitatie	6.802	7.944	8.023
Totaal kosten	40.495	47.269	42.518

Bij Participatie staan alleen de kosten van Inkomen.
De kosten bij Zorg zijn inclusief Jeugd PGB's.

2 Inleiding

De ISD Bollenstreek kent twee programma's:

- Participatie
- Zorg

De formatie voor 2017 is in deze begroting verwerkt.

Tabel 2 Formatieoverzicht

Formatie ISD Bollenstreek 2017	Totaal	Niet-klant Functies	Participatie	Zorg	onderverdeling Zorg		
					Bijz. bijstand	Wmo	Jeugd
Totaal fte's	88,82	30,94	28,25	29,63	2,96	24,00	2,67
Uren = 1.400 per fte*	124.348	43.316	39.550	41.482	4.148	33.600	3.733
Verdeling niet-klanturen	43.316		21.142	22.174	2.217	17.961	1.996
Totaal uren	167.664		60.692	63.656	6.366	51.562	5.729
Totaal % per programma	100		48,81%	51,19%	10,00%	81,00%	9,00%

Voor de omrekening naar salariskosten hebben wij gebruik gemaakt van de tabel kosten per salarisschaal (zie bijlage 2).

3 Begroting per programma

3.1 Inleiding

De budgetten voor alle inkomensregelingen Participatiewet (WWB, loaw en loaz) zijn opgenomen in de BUIG. Hieronder een overzicht van de verwachte budgetten, die gebaseerd zijn op het moment van opstellen van de begroting bekende voorlopige budgetten van 2016.

Tabel 3 Verwachte budgetten 2017

Rijksbijdragen voor gemeenten 2017	I-deel		
	BUIG	Bbz vast	Totaal I-deel
Hillegom	3.009.258	1.603	3.010.861
Lisse	2.843.733	23	2.843.756
Noordwijk	3.437.222	4.271	3.441.493
Noordwijkerhout	1.893.343	1.959	1.895.302
Teylingen	3.783.018	2.279	3.785.297
Totaal	14.966.574	10.135	14.976.709

Deze budgetten gelden als basis voor de verdeling van de kosten van het programma Participatie.

Het Sociaal en Cultureel Planbureau heeft een nieuw verdeelmodel ontwikkeld, multiniveau-model. De invoering van dit model kan gevolgen hebben voor de budgetten.

3.2 Programma's

3.2.1 Participatie

Wat willen we bereiken?

Participatie

We willen zoveel mogelijk inwoners uit de Bollenstreek laten deelnemen aan de maatschappij. Het resultaat daarvan moet zijn dat we zelfstandige burgers hebben, die voldoende geschoold en met kennis van de Nederlandse taal en cultuur in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Een (betaalde) baan is goed voor de klanten van de ISD.

Inkomen

Werk boven inkomen

Bij de ISD staat werk voorop. Wie kan werken, moet werken. De ISD ondersteunt bij het vinden van werk.

Maar niet iedereen slaagt erin om werk te vinden. Iemand die geen werk kan vinden en/of niet zelf in zijn levensonderhoud kan voorzien, kan bij ons aankloppen voor hulp. Dit kan een uitkering (PW, IOAW of IOAZ) zijn.

Maar belangrijker is de hulp die we bieden om klanten weer aan het werk te helpen. Een belangrijke taak van de ISD is samen mét de klant ervoor te zorgen dat de klant zelf in zijn/haar levensonderhoud kan voorzien. Wat houdt dit in?

- De ISD kan ondersteunen bij het vinden van werk.
- De ISD kan zorgen voor een bijstandsuitkering als de klant onvoldoende inkomen heeft om de noodzakelijke kosten van levensonderhoud te kunnen betalen.

Ook bij noodzakelijke extra kosten door bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld:

- Bijzondere bijstand
- Persoonsondersteunend budget of inspanningspremie
- Collectieve aanvullende zorgverzekering

Wat gaan we doen?

Participatie

Vooruit lopend op bestuurlijke besluiten hebben we dat gedeelte van de re-integratie werkzaamheden die overgaan naar het SPW uit onze begroting gelaten. De formatieplaatsen die daarbij horen zijn uit onze formatie gehaald.

Inkomen

Ook in 2017 verstrekken we uitkeringen aan degenen die daar recht op hebben. We zijn streng aan de poort en bij de handhaving. We doen dat op een professionele en klantvriendelijke manier met goed opgeleide medewerkers. We zetten ons in om onze cliënten zo snel mogelijk uit te laten stromen naar betaald werk.

Wat gaat het kosten?

Inkomen

De verwachte aantallen uitkeringsgerechtigden per 31 december 2017 zijn per gemeente gebaseerd op historische aantallen en ervaringen, maar zijn grotendeels afhankelijk van de economie en niet goed te plannen.

BUIG

De uitkeringskosten bedragen gemiddeld per uitkeringsgerechtigde € 13.400. Voor de uitgaven over 2017 hebben we gerekend met een klantenaantal van 1.212 .
 $1.212 \text{ klanten} \times € 13.200 = € 16.013.000.$

Bbz

Het Bijstand voor zelfstandigen bestaat uit uitkeringskosten voor levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen. Naast het vaste budget (Bbz 2004) wordt 75% van de uitgaven minus de ontvangsten/normbaten en 90% van de onderzoekskosten door het Rijk vergoed.

Debiteurenontvangsten

Bij de begroting hebben we rekening gehouden met het gerealiseerde bedrag in 2015 plus de verwachte extra ontvangsten.

Tabel 4 Kosten I-deel

Exploitatiekosten	3.915.687
Uitkeringen	15.678.000
Totaal	19.593.687

Het voorlopige BUIG budget wordt gedurende het jaar nog bijgesteld. In de eerste helft van het jaar wordt het nader voorlopig budget gepubliceerd en in september wordt het BUIG budget definitief vastgesteld. Het uiteindelijke budget wordt bepaald door uit te gaan van de gerealiseerde prijs en het gerealiseerde volume in het voorgaande jaar, van een inschatting van de effecten van de conjunctuur en Rijksbeleid in het begrotingsjaar zelf en van een indexering van de gemiddelde prijs. Wij verwachten dat door de stijging van het aantal klanten, de budgetten omhoog gaan.

Als de tekorten groter zijn dan 5% van het budget bestaat onder voorwaarden de mogelijkheid om een vangnetuitkering aan te vragen.

Tabel 5 Uitgaven I-deel

	x € 1.000		
Inkomen	2015	2016	2017
BUIG	15.138	15.165	16.013
Bbz	164	350	265
Debiteurenontvangsten	-504	-648	-600
Totaal inkomen	14.798	14.867	15.678

Tabel 6 Verwachte aantallen klanten Inkomen per 31 december

Gemeentenaam	2015	2017
Hillegom	239	244
Lisse	216	236
Noordwijk	263	279
Noordwijkerhout	168	187
Teylingen	263	266
Totaal	1.149	1.212

Toelichting:

Bij 2017 staan de verwachte aantallen volgens de begroting; 2017 is gebaseerd op de procentuele toename van de realisatie 2015.

3.2.2 Zorg

Wat willen we bereiken?

De ISD wil ervoor zorgen dat iedere inwoner van de Bollenstreek de ondersteuning krijgt om de beperking te compenseren. Dat willen we snel en efficiënt doen. Het is een continue proces om de doorlooptijden naar beneden te krijgen, de administratieve rompslomp te beperken en de klantvriendelijkheid te vergroten. Het is onze ambitie om ook bij dit programma onze cliënten zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Wat gaan we doen?

De ISD voert op het gebied van Zorg een aantal regelingen uit:

Tabel 7 Overzicht uitgaven Zorg per gemeente

Begroting 2017						
(x € 1.000)	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijk- erhout	Teylingen	Totaal
Zorg						
Wmo – HbH ZIN	718	686	1.382	540	1.461	4.788
Wmo – HbH PGB	223	209	206	131	162	930
Wmo – begeleiding ZIN	1.299	1.516	1.257	730	1.947	6.749
Wmo – begeleiding PGB	163	173	300	256	388	1.279
Wmo - rolstoelen	91	92	100	70	92	446
Wmo - vervoersvoorzieningen						
collectief vervoer	223	146	231	153	274	1.027
overige	122	117	294	85	164	783
Wmo - woonvoorzieningen	99	85	91	53	133	461
Wmo - onderzoekskosten	5	6	5	2	3	21
Wmo- eigen bijdrage	277-	294-	430-	214-	388-	1.603-
Totaal programma WMO	2.667	2.737	3.434	1.806	4.236	14.881
Uitvoeringskosten WMO	611	638	732	440	904	3.327
Totaal WMO	3.278	3.375	4.166	2.247	5.141	18.207
Inkomensondersteunde voorzieningen						
Bijzondere Bijstand*	370	285	290	230	420	1.595
Totaal inkomensonderst. voorz.	370	285	290	230	420	1.595
Uitvoeringskn. Ink. Onderst. Vz	75	79	90	54	112	411
Totaal inkomensonderst. voorz.	445	364	380	285	532	2.005
Jeugd						
PGB Jeugd	509	296	476	207	853	2.342
Totaal Jeugd	509	296	476	207	853	2.342
Uitvoeringskosten. Jeugd	68	71	81	49	100	370
Totaal Jeugd	577	367	558	256	954	2.712
Totaal Programma Zorg	4.301	4.106	5.104	2.787	6.626	22.924

* Kosten Bijzondere Bijstand is inclusief collectieve ziektekostenverzekering, persoonsondersteunend budget en inspanningspremie

Uitgangspunten per gemeente per voorziening

Onderstaand vindt u per gemeente een overzicht met daarin de realisatie 2015, de vastgestelde begroting 2016 en de begroting 2017. Per gemeente staan de uitgangspunten voor de begroting. Alle begrote bedragen zijn berekend in lijn met het ingezette beleid waarvan de effecten nu zichtbaar worden.

We hebben rekening gehouden met een prijsindexatie en een toename van het gebruik door vergrijzing.

Bij het opstellen van de begroting 2017 zijn we nog in afwachting van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep met betrekking tot de algemene voorziening voor het hulp bij het huishouden.

Daarnaast zal in 2016 een nieuwe aanbesteding voor 2017 voor de hulpmiddelen plaats vinden, de verwachting is dat de prijzen zeker gaan stijgen. Ook voor het collectief vervoer komt er in Holland Rijnland verband nieuwe prijsafspraken voor 2017.

Hillegom

Tabel 8 Begroting Hillegom 2017 t.o.v. 2015 en 2016

Zorg (x € 1.000)	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Wmo – HbH ZIN	923	1.028	718
Wmo – HbH PGB	286	362	223
Wmo – HHt	3	-	-
Wmo – begeleiding ZIN	1.227	1.946	1.299
Wmo – begeleiding PGB	154	244	163
Wmo - rolstoelen	82	88	91
Wmo - vervoersvoorzieningen			
Collectief vervoer	211	248	223
Overige	110	118	122
Wmo - woonvoorzieningen	89	151	99
Wmo - onderzoekskosten	4	5	5
Wmo – eigen bijdrage	-393	-420	-277
Totaal WMO	2.695	3.770	2.667
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	366	452	370
Totaal inkomensonderst. voorz.	366	452	370
Jeugd			
PGB Jeugd	500	385	509
Totaal Jeugd	500	385	509
Totaal Programma Zorg	3.561	4.607	3.546

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Door invoering van een algemene voorziening voor categorie I voor zowel nieuwe als bestaande klanten verwachten we bij de huidige regels een uitgave voor deze post van € 941 (x€ 1.000).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Rolstoelen, overige vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2016.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015.

Mocht de invoering van een algemene voorziening Hbh voor categorie I voor zowel nieuwe als bestaand klanten doorgang vinden dan verwachten we een afnamen van de eigen bijdrage via het CAK tot € 277 (x€ 1.000) in plaats van € 395 zoals nu opgenomen.

Bijzondere bijstand

De verwachte uitgaven is gebaseerd op de realisatie 2015.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%.

Lisse

Tabel 9 Begroting Lisse 2017 t.o.v. 2015 en 2016

Zorg (x € 1.000)	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Wmo – HbH ZIN	882	998	686
Wmo – HbH PGB	268	329	209
Wmo - HHt	3	-	0
Wmo – begeleiding ZIN	1.432	2.043	1.516
Wmo – begeleiding PGB	163	232	173
Wmo - rolstoelen	83	98	92
Wmo - vervoersvoorzieningen			0
Collectief vervoer	138	165	146
Overige	106	102	117
Wmo - woonvoorzieningen	77	156	85
Wmo - onderzoekskosten	4	6	6
Wmo – eigen bijdrage	-417	-557	-294
Totaal WMO	2.739	3.572	2.737
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	283	352	285
Totaal inkomensonderst. voorz.	283	352	285
Jeugd			
PGB Jeugd	285	290	296
Totaal Jeugd	285	290	296
Totaal Programma Zorg	3.307	4.214	3.318

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Door invoering van een algemene voorziening voor categorie I voor zowel nieuwe als bestaande klanten verwachten we bij de huidige regels een uitgave voor deze post van € 895 (x€ 1.000).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Rolstoelen, overige vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2016.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015.

Mocht de invoering van een algemene voorziening HbH voor categorie I voor zowel nieuwe als bestaand klanten doorgang vinden dan verwachten we een afnamen van de eigen bijdrage via het CAK tot € 294 (x€ 1.000) in plaats van € 420 zoals nu opgenomen.

Bijzondere bijstand

De verwachte uitgaven is gebaseerd op de realisatie 2015.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%.

Noordwijk

Tabel 10 Begroting Noordwijk 2017 t.o.v. 2015 en 2016

Zorg (x € 1.000)	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Wmo – HbH ZIN	1.243	1.405	1.382
Wmo – HbH PGB	185	226	206
Wmo - HHt	-	-	-
Wmo – begeleiding ZIN	1.187	1.877	1.257
Wmo – begeleiding PGB	283	448	300
Wmo - rolstoelen	90	112	100
Wmo - vervoersvoorzieningen			
Collectief vervoer	218	248	231
Overige	264	281	294
Wmo - woonvoorzieningen	82	161	91
Wmo - onderzoekskosten	3	5	5
Wmo – eigen bijdrage	-428	-578	-430
Totaal WMO	3.127	4.184	3.434
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	285	369	290
Totaal inkomensonderst. voorz.	285	369	290
Jeugd			
PGB Jeugd	462	375	476
Totaal Jeugd	462	375	476
Totaal Programma Zorg	3.874	4.928	4.200

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Rolstoelen, overige vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2016.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015.

Bijzondere bijstand

De verwachte uitgaven is gebaseerd op de realisatie 2015.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%.

Noordwijkerhout

Tabel 11 Begroting Noordwijkerhout 2017 t.o.v. 2015 en 2016

Zorg (x € 1.000)	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Wmo – HbH ZIN	694	780	540
Wmo – HbH PGB	168	197	131
Wmo - HHt	4	-	0
Wmo – begeleiding ZIN	689	1.262	730
Wmo – begeleiding PGB	242	443	256
Wmo - rolstoelen	63	72	70
Wmo - vervoersvoorzieningen			0
Collectief vervoer	144	174	153
Overige	77	82	85
Wmo - woonvoorzieningen	48	77	53
Wmo - onderzoekskosten	2	2	2
Wmo – eigen bijdrage	-305	-365	-214
Totaal WMO	1.826	2.724	1.806
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	225	254	230
Totaal inkomensonderst. voorz.	225	254	230
Jeugd			
PGB Jeugd	199	210	207
Totaal Jeugd	199	210	207
Totaal Programma Zorg	2.250	3.188	2.243

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Door invoering van een algemene voorziening voor categorie I voor zowel nieuwe als bestaande klanten verwachten we bij de huidige regels een uitgave voor deze post van € 671 (x€ 1.000).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Rolstoelen, overige vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2016.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015.

Mocht de invoering van een algemene voorziening HbH voor categorie I voor zowel nieuwe als bestaand klanten doorgang vinden dan verwachten we een afname van de eigen bijdrage via het CAK tot € 214 (x€ 1.000) in plaats van € 305 zoals nu opgenomen.

Bijzondere bijstand

De verwachte uitgaven is gebaseerd op de realisatie 2015.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%.

Teylingen

Tabel 12 Begroting Teylingen 2017 t.o.v. 2015 en 2016

Zorg (x € 1.000)	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Wmo – HbH ZIN	1.314	1.477	1.461
Wmo – HbH PGB	146	245	162
Wmo – HHT	14	-	0
Wmo – begeleiding ZIN	1.839	2.923	1.947
Wmo – begeleiding PGB	366	582	388
Wmo - rolstoelen	83	104	92
Wmo - vervoersvoorzieningen			0
Collectief vervoer	259	311	274
Overige	148	145	164
Wmo - woonvoorzieningen	120	147	133
Wmo - onderzoekskosten	6	3	3
Wmo – eigen bijdrage	-555	-615	-388
Totaal WMO	3.740	5.322	4.236
Inkomensondersteunde voorzieningen			
Bijzondere Bijstand	414	407	420
Totaal inkomensonderst. voorz.	414	407	420
Jeugd			
PGB Jeugd	878	840	853
Totaal Jeugd	878	840	853
Totaal Programma Zorg	5.032	6.569	5.510

Hulp bij het huishouden

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Door invoering van een algemene voorziening voor categorie I voor zowel nieuwe als bestaande klanten verwachten we bij de huidige regels een uitgave voor deze post van € 1.136 (x€ 1.000).

Begeleiding

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Rolstoelen, overige vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1% en 5% in verband met een nieuwe aanbesteding. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Collectief vervoer

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%. In gebruik verwachten we een toename van 2% per jaar in verband met vergrijzing.

Onderzoekskosten

De verwachting is gebaseerd op de begroting 2016.

Eigen bijdrage

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015.

Mocht de invoering van een algemene voorziening HbH voor categorie I voor zowel nieuwe als bestaand klanten doorgang vinden dan verwachten we een afnamen van de eigen bijdrage via het CAK tot € 388 (x€ 1.000) in plaats van € 555 zoals nu opgenomen.

Bijzondere bijstand

De verwachte uitgaven is gebaseerd op de realisatie 2015.

Jeugd

De verwachting is gebaseerd op de realisatie 2015 met daarbij verwerkt een prijscompensatie van 0,8% voor 2016 en een prijsindex 2017 van 1%.

Wat gaat het kosten?

De kosten van de zorgvoorzieningen komen volledig ten laste van de gemeenten waarvoor de voorziening is verstrekt.

Tabel 13 Kosten programma Zorg

Programmakosten	18.817.518
Exploitatiekosten	4.106.966
Totaal kosten Zorg	22.924.484

3.3 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording kent een aantal verplicht op te nemen paragrafen.

3.3.1 Lokale heffingen

De ISD kent geen lokale heffingen.

3.3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Eventuele financiële tegenvallers zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Met de steeds groeiende financiële stromen binnen de ISD gaan deze risico's en vooral de beperking daarvan, een steeds grotere rol spelen. Deze groei wordt veroorzaakt door het toenemende takenpakket van de ISD en wijzigingen in de budgettering.

Risico

De ISD heeft te maken met onzekerheden en risico's. Een aantal daarvan is nagenoeg uit te sluiten, te beheersen of te beperken door tijdig maatregelen te nemen, verzekeringen af te sluiten en alert te zijn op veranderingen. Andere risico's kan de ISD overdragen, bijvoorbeeld op de gemeenten. Soms moeten we accepteren dat er risico's zijn, waar we niet veel aan kunnen doen.

De gemeenten staan garant voor alle tekorten bij de ISD en in die zin lopen zij dan ook de risico's. De ISD heeft in kaart gebracht welke risico's de gemeenten dan wel de ISD lopen. Er is onderscheid gemaakt in algemene risico's (risico's die in elk bedrijf aanwezig zijn) en specifieke risico's (risico's specifiek voor een ISD of een sociale dienst).

De kans en het effect van een gebeurtenis zijn uitgedrukt in een cijfer oplopend van 1 tot en met 25. Dit cijfer is het gevolg van het vermenigvuldigen van de kans x effect.

Waarbij een hele kleine kans staat voor getalwaarde 1 en een grote kans voor getalwaarde 5. Waarbij geringe schade staat voor getalwaarde 1 en fatale schade voor getalwaarde 5.

Risico = kans x effect

Risicoprofiel

De belangrijkste risico's zijn:

1. Algemene risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico	Financiële gevolgen	maatregel
Brand of andere calamiteit waardoor de inventaris verloren gaat en de voortgang van het werk niet meer mogelijk is	$1 \times 5 = 5$	schade oplopend tot maximaal € 786.000 (dit is de aanschafwaarde van de vaste activa per 31-12-2014). Huur ander pand € 70.000	De financiële risico's van brand zijn gedekt door de verzekering.
Fraude/ integriteitsschendingen	$2 \times 2 = 4$	PM (is afhankelijk van omvang fraude, dit is niet bij benadering aan te geven)	Dagelijks worden betalingen zowel aan klanten als crediteuren gecontroleerd op bankrekeningnummer. Daarnaast worden dagelijks de betalingen steekproefsgewijs gecontroleerd.
Vermindering van taken ISD, bijvoorbeeld WMO/opheffen ISD/uittreden gemeenten	$3 \times 3 = 9$	Wachtgeldverplichtingen + bovenwettelijke uitkering 40 fte's (Wmo) € 4.500.000 tot € 8.200.000 bij opheffing ISD Schaalnadelen: PM	Afsluiten tijdelijke arbeidscontracten. Overgang ISD personeel naar gemeenten/andere organisaties die taken overnemen. Begeleiding bij van werk naar werktrajecten.
Automatisering, gegevens weg als gevolg van calamiteit bij bv gemeente Teylingen (bv brand)	$1 \times 4 = 4$	Inhuur extra fte's om gegevens opnieuw in te brengen en betalingen te verzorgen € 250.000	De ISD maakt dagelijks een back-up van alle bestanden zowel van de uitkeringsbestanden als van de boekhouding. In geval van calamiteiten (brand e.d.) kan de ISD deze bestanden gebruiken om elders te verwerken. We kunnen altijd zorgdragen voor de betaling van de uitkeringen (binnen enkele dagen).

2. Specifieke risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico		maatregel
Bijstand: Toename klanten als gevolg economische crisis/minder participatiegelden	5 x 2 = 10	50 klanten extra x gemiddeld € 13.000 = € 650.000 per jaar	Poortwachterfunctie, handhaven, re-integratie-activiteiten. Aanvragen vangnetuitkering. Tekorten gedekt door gemeenten*
Toename beroep op bijzondere bijstand	4 x 1 = 4	10 % toename = € 270.000	Beleid wijzigen (veel van wat de ISD verstrekt is bovenwettelijk)/begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Toename beroep op individuele voorzieningen ingevolge de WMO	4 x 2 = 8	10 % toename = € 1.980.000	Beleid wijzigen (kiezen voor wettelijk minimale variant, meer algemene voorzieningen, zoals scootmobielpool), begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Incident met Informatiebeveiliging	4 x 3 = 12	PM	Het risico bij informatiebeveiliging brengen we omlaag door diverse audits te laten uitvoeren. De gevolgen zijn moeilijk in geld uit te drukken.
Nieuwe aanbesteding (hulpmiddelen, begeleiding, Hbh en collectief vervoer)	3 x 4 = 12	Het kan zijn dat een nieuwe aanbesteding hogere prijzen tot gevolg heeft. Extra kosten kunnen oplopen tot € 1.500.000	De ISD heeft bij de vorige aanbesteding gunstige prijzen bedongen. Dat zou bij een nieuwe aanbesteding anders kunnen uitpakken.

3. Weerstandsvermogen

Op grond van voorgaande inventarisatie van de risico's en rekening houdend met de risicofactor kom ik tot de volgende berekening van het weerstandsvermogen.

berekening weerstandsvermogen

risico	factor	schadebedrag	weerstand- vermogen
1. Brand	5/25	€ 70.000	€ 14.000
2. Fraude	4/25	pm	-
3a. Vermindering taken	9/25	€ 4.500.000	
3b. Opheffing ISD	9/25	€ 8.200.000	€ 2.952.000
4. Automatisering	4/25	€ 250.000	€ 40.000
5. toename bijstand	10/25	€ 650.000	€ 260.000
6. toename bijz.bijstand	4/25	€ 270.000	€ 43.200
7. toename Wmo	8/25	€ 1.980.000	€ 633.600
8. informatiebeveiliging	8/25	pm	-
9. nieuwe aanbesteding	12/25	€ 1.500.000	€ 720.000
totaal weerstandsvermogen			€ 4.662.800

3.3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De ISD heeft geen kapitaalgoederen. De investeringen in software, hardware en inventaris zijn bij de oprichting van de ISD rechtstreeks door de deelnemende gemeenten gefinancierd. De investeringen in verband met de inrichting van het kantoorgebouw Amiant te Lisse worden geactiveerd en afgeschreven over een periode van 10 jaar (de duur van het huurcontract). Hetzelfde geldt voor de investering in automatisering, zij het dat de afschrijvingsperiode daarbij drie jaar bedraagt. Er worden voor deze vaste activa geen kostenegalatievoorzieningen voor grootonderhoud getroffen. De onderhoudskosten worden derhalve jaarlijks begroot en verantwoord.

3.3.4 Financiering

De ISD rekt per jaar volledig af met de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat we geen eigen vermogen hebben en dus volledig afhankelijk zijn van de bevoorschotting door de gemeenten. Vanaf 2007 gaan de Rijksbijdragen rechtstreeks naar de gemeenten, waardoor we geen andere externe financiers hebben dan de gemeenten.

Kasgeldlimiet

Het Rijk heeft in 2000 regels gesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Dit staat in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

In de wet Fido is geregeld dat overheden de toezichhouders informeren over de kasgeldlimiet. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen.

EMU-saldo

Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) worden voor de staatschuld en het begrotingssaldo de definities gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde zijn. Er wordt nu gesproken over EMU-schuld en EMU-saldo.

Het EMU-saldo is het gemiddelde saldo van de inkomsten en uitgaven van alle deelnemende landen aan de EMU. Het saldo geldt als norm waaraan de begroting en rekening van deelnemende landen worden getoetst. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. De inkomsten en uitgaven van de lokale overheid tellen mee voor de berekening van het EMU-saldo van de totale Nederlandse overheid. Op basis van de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) heeft het Rijk mogelijkheden in te grijpen bij een dreigende overschrijding van het EMU-saldo voor zover dit wordt veroorzaakt door een ongewenste ontwikkeling van het EMU-saldo van de lokale overheid.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, dus de feitelijke geldstromen die in een jaar hebben plaatsgevonden. Terwijl de gemeenschappelijke regeling volgens het BBV met het baten- en lastenstelsel werkt.

Tabel 14 BEREKENING EMU saldo 2017:

1. EMU exploitatiesaldo	0
2. Invloed investeringen	
+ afschrijvingen	146
3. Invloed voorzieningen	
+ toevoegingen aan voorzieningen	
"-/-" onttrekkingen aan voorzieningen	0
4. Invloed reserves	
5. Deelnemingen en aandelen	
EMU SALDO	146

Schatkistbankieren

De Eerste Kamer heeft op 10 december 2013 ingestemd met het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren. Dat betekent dat het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden op 16 december 2013 van start is gegaan.

Het drempelbedrag is bepaald op 0,75% van de begroting met een minimumbedrag van € 250.000. Begroting 2017 is € 43.318.711 en 0,75% is € 324.890.

Voor de ISD Bollenstreek betekent schatkistbankieren dat wij onze overtollige middelen (alles > € 324.890) aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat wij ons geld niet langer bij banken buiten de schatkist mogen aanhouden.

Onze (verplichte) deelname aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld van de gemeente. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. De norm geeft het bedrag aan waarover de gemeente zich per begrotingsjaar maximaal mag bloot stellen aan renterisico. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de renterisiconorm 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden.

De ISD Bollenstreek kent geen renterisico. De reden hiervan is dat we geen leningen hebben afgesloten.

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De ISD heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD geen reserves vormt. Ieder jaar wordt er volledig afgerekend. De deelnemende gemeenten betalen maandelijks 1/12 van de begroting als voorschot. Hiermee kan de ISD Bollenstreek in de financieringsbehoefte voorzien.

Rentevisie

Rentevisie is de toekomstverwachting over de renteontwikkeling. De ISD heeft geen rentedragende leningen en is derhalve geen rente verschuldigd. De renteontwikkeling heeft op dan ook geen invloed op de financiële positie van de ISD.

Rentekosten/opbrengsten

De rentekosten/opbrengsten bij de ISD bestaan uit de rente op de r/c die banken in rekening brengen of uitbetalen.

3.3.5 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Ook in 2017 moeten wij voldoen aan de wettelijke rechtmatigheidseisen. De accountant toetst de wet- en regelgeving aan de uitvoering, zowel de getrouwheid van onze cijfers als de rechtmatigheid van onze uitgaven.

Participatie

In de afgelopen jaren hebben we moeten constateren dat de cliëntenaantallen sterk zijn gestegen, zonder dat de ISD of de gemeenten daar invloed op konden uitoefenen. Het stijgen van cliëntenaantallen legt een grote druk op de organisatie. Ook het beëindigen van veel uitkeringen zal een extra inspanning vragen. Komende jaren zetten wij onverminderd in op handhaving.

Zorg

Voor de voorzieningen en de bijzondere bijstand geldt dat het open einde regelingen zijn. De begroting wordt opgesteld aan de hand van ervaringscijfers en verwachte ontwikkelingen. Ondanks dat dit zorgvuldig plaatsvindt, is het mogelijk dat er veel meer of veel minder van een voorziening gebruik gemaakt wordt. De ISD zal de gemeenten bij afwijkingen van de begroting zo snel mogelijk informeren over de financiële gevolgen.

We hebben geen directe invloed op het aantal aanvragen. De enige manier om de hoogte van de uitgaven te sturen is aanpassing van het beleid waaronder voorzieningen worden verstrekt. Dat is per definitie een actie achteraf. Hierdoor kunnen de uitgaven in enig jaar (explosief) stijgen.

3.3.6 Verbonden partijen

De ISD is niet verbonden aan andere partijen.

3.3.7 Grondbeleid

De ISD heeft grond noch grondbeleid.

4 Programmabegroting

4.1 Programmabegroting

Tabel 15 Overzicht baten en lasten per programma

programma	2015	2016	2017
x € 1.000	realisatie	begroting	begroting
Participatie	19.125	19.791	19.594
Zorg	21.369	27.478	22.924
Subtotaal	40.494	47.269	42.518
Bijdrage gemeente	-40.494	-47.269	-42.518
Resultaat ISD	0	0	0

4.2 Toelichting

4.2.1 Inleiding

De programmabegroting is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

4.2.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de begroting

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

In 2017 zullen eenmalig door de invoering van het Individueel Keuze Budget de salariskosten hoger zijn dan anders omdat de werknemer gedurende 12 maanden vakantietoelage opbouwt en daarnaast nog het resterende vakantietoelage over 2016 in mei uitbetaald krijgt.

De Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen welke is ingegaan per 1 januari 2016. Dit wetsvoorstel beoogt de vennootschapsbelasting (Vpb) zodanig aan te passen dat overheidsondernemingen die economische activiteiten ontplooiën op een markt waarop ook niet-overheidsondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelasting worden onderworpen als die private ondernemingen. De ISD voldoet niet aan alle 3 gestelde criteria en is daarom niet VPB plichtig.

4.3 Verdeling van de kosten

De totaalbedragen van de verschillende programma's zijn terug te vinden in de programmabegroting (hoofdstuk 3).

Tabel 16 Overzicht kosten per programma per gemeente

(x € 1.000)	Participatie		Zorg		Totaal	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Hillegom	3.895	3.859	5.337	4.301	9.232	8.161
Lisse	3.618	3.730	4.975	4.106	8.593	7.836
Noordwijk	4.455	4.458	5.803	5.104	10.258	9.562
Noordwijkerhout	2.522	2.507	3.713	2.787	6.235	5.293
Teylingen	5.301	5.040	7.650	6.626	12.951	11.666
Totaal	19.791	19.594	27.477	22.924	47.269	42.518

Tabel 17 Verdeelsleutel exploitatiekosten

Verdeelsleutel	Inwonertal*	Lage	% gewogen
exploitatiekosten		inkomens	gemiddeld
Hillegom	21.101	2.700	18,38
Lisse	22.539	2.800	19,19
Noordwijk	25.604	3.400	22,01
Noordwijkerhout	16.063	1.900	13,24
Teylingen	35.646	3.600	27,18
Totaal	120.953	14.400	100,00

* gegevens inwonersaantal volgens verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds 2016, stand januari 2016

ISD Bollenstreek in cijfers

4.4 Baten en lasten

Tabel 18 Overzicht van baten en lasten

x € 1.000	realisatie 2015	begroting 2016	begroting 2017
Lasten			
Salariskosten ISD	5.062	5.858	5.837
Personeelsvergoedingen ISD	69	101	102
Overige personeelskosten	156	191	192
Huur front- en backoffice	285	337	310
Automatisering	327	447	450
Reclame- en promotiekosten	16	33	33
Vakliteratuur	11	11	11
Huisvestingskosten	84	89	90
Kantoorkosten	165	206	208
Accountantskosten	39	38	39
Advieskosten	78	44	44
Inhuur en uitzendkrachten	519	435	238
Uitbestedingen Teylingen	192	227	229
Uitvoeringskosten	17	80	81
Algemene kosten	76	78	79
Bankkosten en Rente	5	-	-
Afschrijving kantoormeubilair	59	67	80
Incidentele baten en lasten	-26	-	-
Subtotaal	7.136	8.244	8.023
Doorbelaste exploitatiekosten			
Participatie	-334	-300	-
totaal exploitatiekosten	6.802	7.944	8.023
Uitkeringen			
Participatie	15.670	15.819	15.678
Zorg	18.023	23.506	18.818
Totaal uitkeringen	33.693	39.325	34.496
Totaal uitgaven	40.495	47.269	42.518
Bijdragen gemeenten	-40.495	-47.269	-42.518
Resultaat ISD	0	0	0

De berekening waaruit blijkt dat de kosten van de ISD binnen de bezuinigingsopdracht blijven, vindt u in bijlage 1.

In de begroting 2017 is geen sprake meer van een doorbelasting van kosten aan het re-integratiebudget. De reden hiervoor is dat de uitvoering van de re-integratie overgaat naar het SPW en de budgetten niet meer volledig ter beschikking staan aan de ISD. De gemeenten moeten de kosten betalen, maar zij hebben de beschikking over de budgetten.

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Salariskosten

De formatie wijzigt door de overgang van de afdeling re-integratie naar het WGSP.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT):

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Hierin is bepaald dat topfunctionarissen niet meer mogen verdienen dan het wettelijk maximum: de WNT-norm. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld in een ministeriele regeling.

De WNT-norm voor 2016 is € 179.000.

Personeelsvergoedingen ISD

De personeelsvergoeding staat in relatie tot de salariskosten.

Overige personeelskosten

De kosten omvatten opleiding, vorming en training, werving en selectie van personeel, arbozorg, kosten ondernemingsraad, personeelsvereniging, personeelsuitje, kerstpakketten, etc. Deze kosten worden begroot in relatie tot de salariskosten.

Huur werkcentrum

Betreft de huur van het gebouw aan de Hobahostraat 92. Daarbij is rekening gehouden met de huur van de begane grond en met de tijdelijke korting op de huur.

Automatisering

Alle kosten van automatisering zitten in deze post. Wij maken gebruik van de volgende software: voor de uitkeringen: GWS, voor de databaseverwerking: Oracle, voor schulddienstverlening: Allegro, voor de boekhouding: Exact Online en voor de kantoorautomatisering: Office. Ook de kosten van de aan te schaffen laptops en het onderhoud zijn in deze post begrepen.

Reclame- en promotiekosten

De kosten zijn voor informatieverstrekking aan onze cliënten.

Vakliteratuur

Onder deze post staan de kosten van vakliteratuur en lidmaatschap Divosa en Stimulansz, deelname WWB-benchmark, diverse wetboeken, handboeken, dag- en weekbladen en boeken en tijdschriften.

Huisvestingskosten

Dit betreft schoonmaken/onderhoud en kantoorinventaris.

Kantoorkosten

Deze post bestaat uit kantoorartikelen, telefoon en fax, porti, kantoor machines, koffie en thee.

Accountantskosten

De kosten voor de controle van de accountant.

Advieskosten

Hierin zijn opgenomen verwachte advieskosten voor o.a. aanbestedingen.

Inhuur en uitzendkrachten

In 2016 hebben we nog een gedeelte van incidenteel budget doorgeschoven gekregen van 2015. In 2017 vervalt dit weer.

Uitbestedingen Gemeente Teylingen

De ISD maakt gebruik van de diensten van de gemeente Teylingen op het gebied van automatisering en personeelsadministratie.

Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten betreffen de kosten van de uitvoering van tegenprestatie naar vermogen of preventieve activiteiten bij schulddienstverlening toegevoegd, die voorheen via subsidies van de gemeenten betaald werden.

Algemene kosten

Hierin is opgenomen presentiegelden commissie bezwaar & beroep en de cliëntenraad, proceskosten, opvragen van voertuiginformatie, contributies, verzekeringen en diverse kleine kosten.

Bankkosten en rente

Alle door de banken in rekening gebrachte kosten en betaalde/ontvangen rente.

Afschrijving kantoormeubilair

Afschrijvingskosten op het kantoormeubilair.

Incidentele baten en lasten

Onvoorziene en niet toe te rekenen kosten.

5 Meerjarenbegroting 2018-2020

Tabel 19 Overzicht van meerjarenbegroting 2018-2020

	2018	2019	2020
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Lasten			
Salariskosten ISD	5.954	6.073	6.194
Personeelsvergoedingen ISD	104	106	108
Overige personeelskosten	196	200	204
Huur front- en backoffice	316	323	329
Automatisering	459	469	478
Reclame- en promotiekosten	34	35	35
Vakliteratuur	11	12	12
Huisvestingskosten	91	93	95
Kantoorkosten	212	216	220
Accountantskosten	40	41	42
Advieskosten	45	46	47
Inhuur en uitzendkrachten	243	248	253
Uitbestedingen Teylingen	233	238	243
Uitvoeringskosten	82	84	86
Algemene kosten	80	82	83
Bankkosten en rente	-	-	-
Afschrijving kantoormeubilair	81	83	84
Incidentele baten en lasten	-	-	-
Subtotaal	8.183	8.347	8.514
Doorbelaste exploitatiekosten Participatie	-	-	-
totaal exploitatiekosten	8.183	8.347	8.514
Uitkeringen			
Participatie	15.992	16.311	16.638
Zorg	19.194	19.578	19.969
Totaal uitkeringen	35.185	35.889	36.607
Totaal uitgaven	43.369	44.236	45.121
Bijdrage gemeenten	-43.369	-44.236	-45.121
Resultaat ISD	0	0	0

In bovenstaande cijfers is uitgegaan van voortzetting van het huidige beleid en wetgeving.

Bijlage 1 Bezuinigingen

Overzicht verwerking bezuinigingsopdracht

Begroting 2016 1)	8.102.000
Toegestane begroting 2017 2)	8.163.000
Huidige begroting 2017	8.023.000
Extra bezuiniging	140.000

1) Voor een juiste vergelijking hebben we de vermindering van de formatie afgetrokken van de begroting 2016. Het gaat om € 142.000

2) Het dagelijks bestuur van Holland Rijnland heeft besloten om akkoord te gaan met indexering van lonen en prijzen binnen Gemeenschappelijke Regelingen van 0,75%. Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt, voldoet de ISD ruimschoots aan de Strijknorm.

Bijlage 2 Kosten per salarisschaal

Kosten per salarisschaal

In euro's	Totaal	kosten per schaal		loonkosten voor
		schaal	begroting 2017	begroting 2017
	1,00	4	42.129	42.129
	1,00	6	46.514	46.514
	13,39	7	51.002	682.920
	1,00	8	57.879	57.879
	50,66	9	65.444	3.315.374
	15,21	10	72.555	1.103.559
	3,56	11	82.468	293.586
	2,00	12	92.831	185.663
	1,00	14	109.336	109.336
Totaal fte's	88.82			5.836.959

Bijlage 3 Verdeling van de kosten naar gemeente

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Noordwijkerhout	Teylingen	Totaal
Participatie						
I deel	3.139.758	2.978.334	3.595.847	1.988.153	3.975.908	15.678.000
Waarvan exploitatielasten	719.703	751.420	861.843	518.437	1.064.284	3.915.687
Totaal inkomen	3.859.462	3.729.754	4.457.690	2.506.590	5.040.192	19.593.687
Totaal programma Participatie	3.859.462	3.729.754	4.457.690	2.506.590	5.040.192	19.593.687
Zorg						
Wmo – HbH ZIN	718.322	686.414	1.381.945	540.104	1.460.882	4.787.667
Wmo – HbH PGB	222.579	208.570	205.680	130.746	162.320	929.894
Wmo – begeleiding ZIN	1.299.197	1.516.259	1.256.843	729.541	1.947.207	6.749.046
Wmo – begeleiding PGB	163.061	172.591	299.652	256.239	387.535	1.279.079
Wmo - rolstoelen	91.166	92.401	100.418	70.185	91.828	445.998
Wmo - vervoersvoorzieningen						
collectief vervoer	222.904	146.071	230.617	152.692	274.217	1.026.502
overige	122.354	117.322	293.946	85.415	164.414	783.451
Wmo - woonvoorzieningen	98.949	85.179	90.755	52.889	133.442	461.213
Wmo - onderzoekskosten	5.000	6.000	5.000	2.000	3.000	21.000
Wmo - eigen bijdrage	276.500-	293.938-	430.446-	213.720-	388.495-	1.603.099-
Totaal programma WMO	2.667.032	2.736.870	3.434.410	1.806.090	4.236.349	14.880.750
Uitvoeringskosten WMO	611.437	638.383	732.194	440.447	904.181	3.326.643
Totaal WMO	3.278.468	3.375.252	4.166.604	2.246.537	5.140.531	18.207.393
Inkomensondersteunde voorzieningen						
Bijzondere bijstand	370.000	284.962	289.529	230.261	420.011	1.594.763
Totaal inkomensonderst. voorz.	370.000	284.962	289.529	230.261	420.011	1.594.763
Uitvoeringskn. Ink. Onderst. Vz.	75.486	78.813	90.394	54.376	111.627	410.697
Totaal inkomensonderst. voorz.	445.486	363.775	379.923	284.637	531.638	2.005.460
Jeugd						
PGB Jeugd	509.460	296.261	476.461	206.670	853.151	2.342.004
Totaal inkomensonderst. jeugd	509.460	296.261	476.461	206.670	853.151	2.342.004
Uitvoeringskn. Jeugd	67.937	70.931	81.355	48.939	100.465	369.627
Totaal Jeugd	577.398	367.193	557.816	255.609	953.616	2.711.631
Totaal Programma Zorg	4.301.352	4.106.220	5.104.344	2.786.783	6.625.785	22.924.484
Waarvan exploitatielasten	754.860	788.127	903.943	543.762	1.116.273	4.106.966
Totaal bijdrage Gemeenten	8.160.814	7.835.974	9.562.034	5.293.373	11.665.976	42.518.171